

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LXI. ÉVFOLYAM, 2021. 9. SZÁM

TETŐZÉS ELŐTT

a Covid-járvány negyedik hulláma

dr. Gordos Péter,
dr. Orosz Csaba
és Radványi
László a vállalati
reakciókról

3. oldal

**Globális vezérigazgatók:
derülátás, sok változással**

12. oldal

**Fiatalok munkahely választása:
pénz, rugalmasság, jófej főnök**

15. oldal

**Ausztrál kalandozás:
250 nap házi karanténban**

17. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

- Covid-járvány: a vállalatok felkészültek a járvány negyedik hullámának erősödésére..... 3
- A munkaadók előírhatják a koronavírus elleni védőoltást..... 7
- Koronavírus: A védekezés erősítését sürgeti a berlini vezetéstől a német iparvállalatok szövetsége..... 8
- EU-prognózis: az EU gazdasága a vártnál gyorsabban kilábal a járvány okozta recesszióból..... 9
- Globális előrejelzések: jövőre megkezdődik a világgazdaság stabilizálódása..... 11

AKTUÁLIS

- Globális vezérigazgatói felmérés: Járvány előtti szinten a világgazdasági növekedésbe vetett hit..... 12
- Pénz, rugalmasság, jó fej főnök – így választanak munkahelyet a fiatalok..... 15

NAGYÍTÁS

- Dr. Niklai Ákos: 250 napig házi karanténban voltam Ausztráliában..... 17

MGYOSZ-HÍREK

- A hazai építőipar által kínált feltételek már Európához viszonyítva is versenyképesek..... 19
- Megállapodás a jövő évi minimálbérrel és a garantált bérminimumról..... 21

KÖNYVJELZŐ

- Tanuljunk céget vezetni üzleti szupersztároktól..... 22

A MAGYAR GYÁRIPAR az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztő: Kocsi Ilona

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Kocsi Ilona, a Magyar Gyáripar szerkesztője

A másfél éve tartó „csiki-csukiba” belefásultak az emberek: a drasztikusan emelkedő számok már nem sokkolják az országot. Veszélyes ez az állapot, a gazdaságban is.

A járvány negyedik hulláma

Most minden újra a járványról szól. A negyedik hullámról. A fertőzés gyorsan terjed, sok az áldozat. És mégis: mintha egészen más lenne most ez a járvány, mint az első hullámnál. A másfél éve tartó „csiki-csukiba” mintha belefásultak volna az emberek: a drasztikusan emelkedő számok már nem sokkolják az országot. Veszélyes ez az állapot, a gazdaságban is. Résen kell lenniük a cégeknek, ha el akarják kerülni a tevékenység visszafogását, munkatársaik betegsége miatt.

A kormány nagyvonalú: átengedi a döntést a munkaadóknak arról, hogy kötelezzék-e dolgozóikat az oltásra vagy sem (7. oldal). Nem aratott osztatlan sikert ez a „nagyvonalú” gesztus. „Úgy érzem, mintha a lovak közé dobták volna a gyeplőt. Ha elrendelném a kötelező oltást, az érintettek talán egyéni diktatúrának éreznék, de mindenképpen rossz néven vennék...” – érvel a Magyar Gyáripar körkérdésére adott válaszában dr. Orosz Csaba. És hozzáteszi: „Kihívjuk magunk ellen a sorsot, ha nem vesszük komolyan a járvány egyre durvábbam megjelenő negyedik hullámát”.

A vállalatok komolyan veszik a pandémiát. Még az első fázisban megalakult például a MOL saját „operatív törzse”, amely mind a mai napig rendszeresen ülészik, és dönt a szükséges kérdésekben (3. oldal). „A lényeg, hogy ne ragadjunk le egy-egy helyzetnél, időben vegyük észre, ha váltani kell. Úgy látom, a rugalmasság, a gyors reakcióképesség lett a cég legnagyobb erénye a járvány különböző periódusaiban. Most az a legnagyobb kihívás, hogy megtaláljuk azt a kényes egyensúlyt, amely a biztonságos, ámde fenntartható, hatékony működést lehetővé teszi...” – a PwC-nél új képességeket, új felismeréseket hozott elő a nehezebb helyzet (5. oldal). Egy a lényeg: a munka nem állhat le, de a munkatársak egészsége sem károsodhat. Maszk, távolságtartás, fertőtlenítés, vegyes munkarend – széles skálán mozog a védekezés eszköztára. Ahány vállalat, annyi megoldás. Egy azonban biztos: mindenki az oltásra buzdítja dolgozóit.

Az országok védekező mechanizmusa is eltérően működik. dr. Niklai Ákos 500 napot töltött Ausztráliában, ebből mintegy 250-t házi karanténban. Ausztrália drasztikus megoldást választott. Az első vírusfertőzések már 2020. februárjában jelentek meg, amire azonnal a külső határok lezárásával reagált. Se ki, se be. Így maradt az MGYOSZ alelnöke hosszú időre az országban, s testközelből láthatta, hogy működik egy 8, részben önálló állam szövetségéből álló ország a gyakorlatban. Érték meglepetések (17. oldal).

Magyarországon most a „szoft” megoldás divik. A munka nem állhat le. A gazdasági növekedés elvárt számait magasra srófolta a hirtelen felduzzadó szociális jellegű kiadás. Az emberek örülnek, a gazdasági szakemberek aggódnak. Meglesz ennek a bőjtje! – hallani egyre hangosabban. De ez már a jövő év feladata. Most a pandémia negyedik hullámát kell minél jobb erőnléttel átvészeln.

Covid-járvány: a vállalatok felkészültek a járvány negyedik hullámának erősödésére

A koronavírus negyedik hulláma egyre nagyobb mértéket ölt. Az előrejelzések szerint az emelkedő szakasz december közepe körül érheti el csúcspontját, ha... Mértéke függ az átoltottságtól, a védekezéstől (maszkviselés, távolságtartás...stb) és még sok, egyéb tényezőtől. Az MGYOSZ három elnökségi tagjától azt kérdeztük, hogyan érintette vállalatukat, iparágágukat a Covid-járvány eddig, s miként ítélik meg a jövőt most, hogy a járvány negyedik hulláma erősödőben van.

dr. Gordos Péter: „Megalakult a MOL saját „operatív törzse”, amely mind a mai napig rendszeresen ülészik, és dönt a szükséges kérdésekben”

Stratégiai vállalként soha nem állhatunk le. A MOL-nak kulcsszerepe van a régió és Magyarország energia- és üzemanyag ellátásában. A százhalombattai finomító és a MOL Petrolkémia egy percre sem állt le, folyamatosan termelünk, töltőállomásaink nyitva voltak, a lakosság és vállalkozások üzemanyag-ellátása zavartalan volt.

Annak érdekében, hogy ezt biztosítsuk, a járvány kitörésekor válsággazdasági üzemmódról kapcsolunk. Ezt az új működést alapvetően három szempont határozza meg; elsőként az, hogy kollégáink egészségesek maradjanak, másodsorban az, hogy megóvjuk munkahelyeinket, harmadikként pedig az, hogy üzleti folyamataink továbbra is működjenek. Ez a három pillér garantálta és továbbra is garantálja, hogy a vállalatunk

a jövőben is megőrizze erejét, régiós pozícióját és cselekvési szabadságát.

A járvány első hulláma alatt már bevezettük a legfontosabb biztonsági és higiéniai intézkedéseket a MOL üzemeiben. Megalakult a MOL saját „operatív törzse”, amely mind a mai napig rendszeresen ülészik, és dönt a szükséges kérdésekben. Valamennyi dolgozót érintő, rendszeres PCR- és antigénvizsgálatot vezetünk be a vállalatnál, valamint a megelőzésen túl, Covid betegség utáni szűrővizsgálatokat is biztosítunk a kollégáknak. A harmadik hullám végéig a MOL-csoport több mint 20 millió dollárt fordított a járvány elleni védekezésre, hogy megvédje dolgozóit, vásárlóit és a területén dolgozó kivitelezőket. Többek között közel 300 000 tesztet biztosított a Covid-elleni védekezéshez, valamint ahol lehetett, védőoltást

dr. Gordos Péter, a MOL-csoport szabályozási és közkapcsolati igazgatója, az MGYOSZ alelnöke

„A koronavírus-járvány hatására tavaly csoport-szinten átlagosan mintegy 40 százalékkal csökkent az üzemanyagok iránti kereslet, bár az arányok országonként eltérőek voltak. A MOL három finomítója csökkentett kapacitáson működött, de folyamatosan üzemelt, a leállásokat sikerült elkerülni.”

is felajánlott számukra. A társadalmi felelősségvállalás jegyében a csoport több mint 5 millió dollárt adományozott a világjárvánnyal kapcsolatos egészségügyi támogatásokra.

A koronavírus elleni védekezés érdekében 2020 márciusában a MOL megkezdte a Magyarországon akkor hiánycikknek számító kéz- és felületfertőtlenítő termékek gyártását. A vállalatcsoporthoz tartozó és kenőanyagok gyártásával foglalkozó MOL Lub Kft. mindössze két hét alatt állította át almásfüzítői üzemének egyik, korábban szélvédőfolyadékot készítő gyártósorát. A MOL Hygi kéz- és felületfertőtlenítő receptúrája a WHO ajánlása alapján készült. A fertőtlenítőszerből elsősorban az Operatív Törzs által meghatározott és a koronavírus kezelésében kiemelt fontossággal bíró állami intézmények kaptak, de számos kórháznak és oktatási intézménynek, valamint önkormányzatoknak, alapítványoknak ingyen is szállítottunk belőle. Később töltőállomásainkon bárki számára elérhetővé tettük.

A járvány hatása az üzleten is megmutatkozott 2020-ban: a koronavírus-járvány hatására tavaly csoportszinten átlagosan mintegy 40 százalékkal csökkent az üzemanyagok iránti kereslet, bár az arányok országonként eltérőek voltak. A MOL három finomítója csökkentett kapacitáson működött, de folyamatosan üzemelt, a leállásokat sikerült elkerülni. Ugyanakkor petrokémiai üzemeink közel maximális

rendelkezésre állással működtek és az előző évi gyártási és értékesítési volumenhez képest növekedést értek el. Az esedékes nagyjavítási munkákat átütemeztük és a tervezett időpontnál korábban valósítottuk meg.

A legfontosabb eredmény, hogy az intézkedéseknek köszönhetően valamennyi munkahelyet sikerült megőriznünk. Bár a nyereség alacsonyabb volt 2019-hez képest, a válságra való gyors és időben történő reagálás lehetővé tette, hogy a vállalat a Covid előtti célkitűzésnél erősebb szabad cash flow-t generáljon.

2021-ben, amikor lehetővé vált, a MOL a foglalkozás-egészségügyi partnereivel közösen szervezett védőoltást, melyet először a Dunai Finomítóban a kritikus infrastruktúrákat üzemeltetők számára ajánlott fel, majd minden munkavállalónak, a munkavégzés helyétől függetlenül. A MOL-csoport több belső kommunikációs kampányban is ösztönözte alkalmazottjait, hogy oltassák be magukat a Covid-19 ellen. A cégcsoport online vállalati mentálhigiénés szolgáltatást is indított, a Mental Hygit, a nehézségekkel küzdő és támogatást kereső emberek számára.

Most, a járvány negyedik hulláma idején továbbra is kollégáink egészségének, a munkahelyek biztonságának megőrzése a legfőbb feladatunk, valamint a termelés biztonságos fenntartása.

dr. Orosz Csaba: „Kihívjuk magunk ellen a sorsot, ha nem vesszük komolyan a járvány egyre durvábban megjelenő negyedik hullámát”

A járvány eddigi szakaszát viszonylag jól kezeltük, talán csak az első időszakban voltak zökkenők. Hamar kiderült, hogy a mi cégünknel a home office nem működik, hiszen munkatársaink jó része a szerelésben, a termelésben dolgozik, azt pedig nem lehet távmunkában csinálni. Az meg rosszul nézne ki, ha a néhány irodai alkalmazott otthon maradhatna. Így bejárunk, persze, szigorúan betartva a szükséges óvintézkedéseket. A maszkviselés nálunk kötelező

A munkatársak jó része már többszörösen beoltott, de jónéhányan még az első oltást sem kapták meg. Tudom, hogy a kormány most átadta a döntés jogát a munkaadóknak azzal kapcsolatban, hogy előírják a kötelező

oltást, vagy sem. Nem örülök ennek a megoldásnak, úgy érzem, mintha a lovak közé dobták volna a gyeplőt. Ha elrendelném a kötelező oltást, az érintettek talán egyéni diktatúrának éreznék, de mindenképpen rossz néven vennék. A mai munkaerő-hiányos helyzetben ezt nem engedhetjük meg magunknak, ezért arra kértem, kértünk mindenkit, hogy mindenki maximális körültekintéssel, a többiekre figyelemmel dolgozzon. Óvatosak vagyunk, figyeljük a híreket.

Csak hogy nincs megfelelő, részletes tájékoztatás, hiányoznak a döntéshez szükséges alapinformációk. Mivel mi az egész országban dolgozunk, szeretnénk tudni, melyik megyében hogyan alakul a járvány, mennyi a megbe-

dr. Orosz Csaba, a Horoszcop Kft. tulajdonos ügyvezetője, az MGYOSZ alelnöke

tegedés, a kórházi ápolásra szorulók száma. A vállalatnál megszoktam, hogy minden döntés előtt részletesen elemzem a helyzetet, aprólékosan végig nézek minden adatot, minden összefüggést. Ezt elvárnám a járványt érintő döntésekhez szükséges információknál is. Egy cégvezető csak akkor tud a munkatársai egészségével kapcsolatban felelősen dönteni, ha tudja, milyen veszélyek leselkednek ránk a közvetlen környezetünkben, vagy akár külső munkahelyszíneken.

Aggódni kezdek, amikor újabb és újabb politikai próbál megnyugtatni, hogy nincs nagy

baj, máshol még rosszabb a helyzet, és a halálarány is elenyésző a megbetegedettek számához képest. Lehet. Úgy gondolom azonban, hogy jobb lenne, ha járványügyben szakemberek – orvosok, virológusok stb. – adnának részletes információt, hihetőbb lenne tőlük hallani, mi is valójában a helyzet.

Bízom a magyar szakemberekben, ám számomra az is megnyugtató lenne, ha tudnám, követjük a nemzetközi sztenderdeket. Ha a nemzetközi egészségügyi szervezetek sok tesztet javasolnak, akkor célszerű lenne ezt megszívlelni. Úgy gondolom, az ő javaslatuk nemcsak vizsgálatokon alapul, de adott esetben sokmilliónyi beteg ember adatainak elemzéséből is. Hiszek a tudásban, megszívlelem a szakértők intelmeit, mert én már saját tapasztalatból is tudom: az életével játszik, aki elbagatellizálja ezt a betegséget. Én túléltem a Covidot, de több barátomat elvesztettem.

A környező országokban már sok területen erőteljesen szigorítottak, nálunk alig. Az október 23-i ünnepségen tömegek voltak, ráadásul határon túlról buszokkal hozták az embereket. Kihívjuk magunk ellen a sorsot, ha ennyire nem vesszük komolyan a járvány egyre durvábbam megjelenő negyedik hullámát. Nem sokra megyünk azzal, ha mi, cégvezetők a vállalatoknál vasszigorral őrizzük a távolságot, ellenőrizzük a maszkviselést, ha amint elhagyták az emberek a gyárkaput, szabad a gazda. A tömegközlekedést kivéve gyakorlatilag nincs szigorítás. Az a kevés szám, ami mégis megjelenik a járvánnyal kapcsolatban, nem éri el az emberek ingerküszöbét. Nem érzik át, hogy most megint baj lehet. És ez nem az ő hibájuk.

„Ha elrendelném a kötelező oltást, az érintettek talán egyéni diktatúrának éreznék, de mindenképpen rossz néven vennék. A mai munkaerő-hiányos helyzetben ezt nem engedhetjük meg magunknak.”

Radványi László: „Ahol nem vették félvállról a digitális transzformációt, ott kisebb veszteséggel kezelték a járvány nehezebb szakaszait is”

Bármennyire is furcsa, mi sokat köszönhetünk a járványnak. A bajban derült ki, hogy sokkal nagyobb üzleti potenciál van abban, ahogy működünk, amennyire rugalmasak vagyunk, mint amennyit korábban hasznosítottunk. Megtanultuk, hogyan kell távoli együttműködésben úgy dolgozni, hogy közben a teljesítmény ne romoljon. Aztán ehhez jött később a hibrid működési modell, azaz az otthoni és az irodai munkát úgy vegyítettük,

hogy a személyes jelenléttel erősítsük, visszaépítsük a kötődést, az otthoni munkavégzés rugalmas megközelítésével pedig fenntartsuk a hatékonyságot.

Kiderült, hogy ez a nemzetközi együttműködésben is működik. Az új helyzetben az ügyfelekkel célirányosabbak, hatékonyabbak lettek a kapcsolataink, és az új, számunkra fontos potenciális munkatársakat is megtaláltuk közvetlen kapcsolatok nélkül is. Vagyis

FÓKUSZBAN

kiderült: a járvány miatti kényszerű távolságtartás nem zavarta meg a teljesítményt, a folyamatos munkát.

Sokat tanultunk magunkról, különösen a kezdeti időszakban, amikor kényszerűen kellett megváltoztatnunk a korábbi munkastílusunkat. A váltás működött, ám több olyan kihívással is szembesültünk, amire korábban nem is gondoltunk.

Táv munkában is jól teljesítettünk, ám a járvány arra is rámutatott, hogy a cég összetartó ereje a személyes kapcsolatokban, a személyes kötődésben rejlik. Ez könnyen gyengülhet, ha nincsenek találkozások, személyes konzultációk, közvetlen élmények. Szerencsére egy idő után egyre nagyobb lett az átoltottság, illetve a járvány is csendesült, amely enyhítette a távolságtartás szigorú szabályait, és újra konzultálhattunk az irodában is, betartva persze, a nagyon szigorú előírásokat. Maszk, fertőtlenítés, rendszeres tesztelés, kellő távolságtartás...

Ugyancsak nagy kihívásként éltük meg az új munkatársak „szocializálását”, a cégbe való bevezetésüket. Ők nem ismerték korábban a szervezetet, az itt dolgozókat, tehát nem volt olyan kötődésük, amire távmunkát építhettünk volna. Ezért őket folyamatos bejárásra kértük az első időkben, és amikor már kellő hely- és emberismeretük volt, csak akkor válhattak távmunkára.

Egy globális csoport tagjaként volt lehetőségünk a PwC hálózatán belül egyeztetni az egyes országok által követett protokollokat, és ezeket alkalmazni tudtuk a járvány alakulásának függvényében a saját cégünkre is. Másoknak talán nehezebben ment ez, hiszen az erre vonatkozó kormányzati iránymutatás mérsékelt volt, minden cégnek magának kellett kikísérleteznie, mi hogyan működik náluk. Egy ezer fős csapatnál – nagyjából ennyien dolgozunk a budapesti, illetve a győri irodáinkban – nagyon fontos a jól kidolgozott, mindenre kiterjedő működési rend, még rendkívüli időben is. Ha ez megvan, akkor az új szabályokat szigorúan be is kell tartani. Betartottuk, a legtöbbet hoztuk ki a kényszerű helyzetből.

Most, hogy a pandémia negyedik hulláma egyre erősebb, már felkészültek, rutinosak vagyunk. Nagyon gyorsan reagáltunk az új, vagy inkább már ismerős helyzetre. Igaz, könnyebb is a dolgunk.

Radványi László, a PwC Magyarország könyvvizsgálati üzletágának vezetője, partner, az MGYOSZ elnökségi tagja

A cégnél csaknem teljes az átoltottság, ami nagy könnyebbség a munkaszervezésben. November 8-tól kötelező a maszk viselete az irodában, otthonra teszteket biztosítunk. Akadnak, akik szóvá teszik, hogy kényelmetlen egész nap

„Most az a legnagyobb kihívás, hogy megtaláljuk azt a kényes egyensúlyt, amely a biztonságos, ámde fenntartható, hatékony működést lehetővé teszi és a közösségünk szempontjából is optimális.”

maszkban dolgozni. Lehet, de úgy láttuk, a biztonságérzet megteremtése érdekében ennyi kényelmetlenséget vállalni lehet. Nem állunk át teljes távmunkára, általános szabályként hetente háromszor irodai, illetve ügyfélnél végzett munka az elvárásunk a kollégáink felé. Mindez természetesen úgy, hogy a közvetlen vezetőnek kellő felhatalmazása van minden egyéni körülményt nagy rugalmassággal figyelembe venni.

A lényeg, hogy ne ragadjunk le egy-egy helyzetnél, időben vegyük észre, ha váltani kell. Úgy látom, a rugalmasság, a gyors reakcióképesség lett a cég legnagyobb erénye a járvány különböző periódusaiban. Most az a legnagyobb kihívás, hogy megtaláljuk azt a kényes egyensúlyt, amely a biztonságos, ámde fenntartható, hatékony működést lehetővé teszi és a közösségünk szempontjából is optimális. Ehhez nélkülözhetetlen a bizalom. Egyrészt a vezetők oldaláról a munkatársak felé, másrészt visszafelé

is. Fontos, hogy a vezetők bízzanak kollégáikban, ne akarják a távmunkában is folyamatosan ellenőrizni a munkavégzés minden fázisát. Hinniük kell abban, hogy kollégáik otthon sem veszik félvállról a feladatokat, a bizalommal nem élnek vissza. És az is lényeges, hogy a munkatársak is tudják, számíthatnak a vezetőkre. Tudják, hogy olyan cégnél dolgoznak, amely a bajban is működőképes marad, nem veszélyeztetni semmi az állásukat, így nekik „csak” a munkára kell koncentrálniuk. Ez biztonságot ad a járvány erősödése miatt egyébként újra elbizonytalanodó világban.

Lehet, hogy túl pozitív képet festetem arról, hogyan vettük az akadályokat? Sőt, hogy talán még nyertesei is lettünk a nehéz helyzetnek? Ehhez az is kellett, hogy bennünket nem közvetlenül érintett a pandémia, mint sok más iparágat, például a turizmust, ahol a járvány kitörésekor szinte azonnal eltűntek a turisták. Nálunk nincsenek akadozó termelési láncok sem, mint sok iparvállalatnál, ahol az egyre gyakoribb anyag-, vagy alkatrészhiány leállásra kényszeríti az egész vállalatot. Sőt, a nehezedő viszonyok miatt talán még nagyobb is az igény az üzleti tanácsainkra, tehát nem kevesebb, inkább több lett a munkánk.

És még egy lényeges, a válságban különösen fontos adottság: a digitális transzformáció nálunk a járvány előtt is fontos fejlesztési irány volt. Így amikor hirtelen baj lett, nagyon rugalmasan, szinte azonnal át tudtuk állni az új helyzetnek megfelelő működésre. Úgy látom, ahol nem vették félvállról a digitális transzformáció elsajátítását, begyakorlását, ott általában kisebb veszteséggel kezelték a járvány nehezebb szakaszait is. Nekik a negyedik hullám sem jelent majd leküzdhetetlen akadályt.

A munkaadók előírhatják a koronavírus elleni védőoltást

A kormány döntése értelmében a munkaadók előírhatják a koronavírus elleni védőoltást a munkavégzés feltételeként, ha a dolgozók biztonsága ezt kívánja – jelentette be Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter az október 28-i Kormányinfón.

Ezt az állam mint munkaadó is érvényesíteni fogja, az önkormányzatoknál pedig a polgármester dönthet az oltás előírásáról – tette hozzá.

KÉT OLTÁS LEHET KÖTELEZŐ

November 1-től maszkot kell viselni a közösségi közlekedési eszközökön, emellett látogatási tilalmat rendelnek el az egészségügyi intézményekben, a szociális intézményekben utóbbiról a vezető dönthet – sorolta a kormány döntéseit, amelyeket a járvány fékezése érdekében hozott. Hangsúlyozta: az intézkedések célja, hogy minél többen oltassák be magukat. A járvány-előrejelzések abban ugyanis egyetértenek, hogy a negyedik hullám során ugrásszerűen megnőhet a fertőzések száma, míg a kórházba vagy lélegeztetőgépre kerülőké és az elhunytaké kisebb mértékben, de növekedni fog, így a helyzet intézkedéseket igényel.

A kötelező oltásnál két oltásra vonatkozik a rendelkezés, felmentés kérésére pedig van egy

bevett gyakorlat, mivel az egészségügyben már korábban kötelezővé tették az oltást. A szabályozás meg fog egyezni ezzel a gyakorlatával, orvosi igazolással kaphat felmentést az, akinek valamilyen betegsége miatt ártalmas lenne az oltás – részletezte a miniszter. Az első oltást – a mostani tervek szerint – december 15-éig kell felvenni.

Ha valaki mégsem veszi fel az oltást, azt fizetés nélküli szabadságra lehet küldeni, és ha egy évnél tovább ez a helyzet fennáll és a szabályozást indokolt fenntartani, a munkaviszonyt is meg lehet szüntetni – mondta.

A döntés indokaként azt mondta, akkor tudják a negyedik hullámot mérsékelni és az újabb hullámokat elkerülni, ha az oltottság magasabb lesz. A rendelkezés addig marad életben, amíg „a járvány velünk van”. A kötelező oltás lesz az irányadó az állami cégeknél és a nagy állami alrendszereknél, így a pedagógusoknál is – mondta. Az országot lezárni semmilyen körülmények között nem akarják – ismertette az MTI Gulyás Gergely miniszter tájékoztatóját.

A RICHTERNÉL KÖTELEZŐ AZ OLTÁS

Orbán Gábor, a Richter vezérigazgatója bejelentette, a cégnél megszületett a döntés, hogy kötelezővé teszik a Covid-védőoltást az ott dolgozók egészségének, a munkahelyek védelme, a termelés folyamatosságának biztosítása érdekében.

MASZSZ: NE A MUNKÁLTATÓ DÖNTSENEK A KÖTELEZŐ OLTÁSRÓL

A koronavírus elleni oltás fontosságát hangsúlyozza a Magyar Szakszervezeti Szövetség (MASZSZ), ugyanakkor elfogadhatatlannak tartja a kormány döntését, amely a munkáltatókra hárítja dolgozók kötelezését az oltásra – közölte az érdekképviselő az MTI-vel. A szakszervezet szerint egyeztetni kellett volna, és nem a diszkriminációt erősíteni úgy, hogy az intézkedés bevezetésével számos kérdés tisztázatlan maradt, miközben a kormány a járvány okozta felelőséget tovább hárította.

Fizetés nélküli szabadságot eddig kizárólag a munkavállaló kérhetett, így a munkaadó nem volt jogosult azt meghatározni. Most viszont a fizetés nélküli szabadság kapcsán a munkáltató a munkaidőkeret kijátszására is lehetőséget kap, amely tovább rontja a dolgozók megélhetését – fogalmaz a MASZSZ alelnöke, Székely Tamás által aláírt közlemény.

Az érdekképviselő alaptörvény-ellenesnek tartja az oltást megtagadóval szembeni rendkívüli felmondást. Az ellátásbiztonságot és az oltási hajlandóság növelését más eszközökkel is meg lehetett volna oldani, nem pedig a munkáltatók erőfölényét erősítve, a dolgozók kiszolgáltatottságát növelve, ad hoc intézkedéseket hozni. A Magyar Szakszervezeti Szövetség ezért a Versenyszféra Konzultációs Fóruma rendkívüli összehívását kezdeményezi – áll az MTI által ismertetett közleményben.

KÉT NAP PÓTSZABADSÁG A MÁV-VOLÁN-CSOPORTNÁL A VÉDŐOLTÁST VÁLLALÓKNAK

A munkáltató és az érdekképviselők is az oltás felvételére ösztönöznek a MÁV-Volán-csoportnál: 2022-ben két nap pótszabadsággal ismerik el mindazon dolgozóik „felelősségteljes döntését”, akik vállalták, illetve vállalják a

koronavírus elleni védőoltás felvételét. Az új rendelkezés azokat a munkavállalókat érinti, akik a Covid-19 vírus elleni védőoltások magyarországi beadásának kezdetétől legkésőbb 2021. november 30-ig igazoltan megkapják a védőoltást, azonban a korábbi kötelezettségvállalás alapján nem szereztek pótszabadságra jogosultságot. A cég közleménye szerint a csoportszintű érdekegyeztető tanácsülésén a felek egyetértenek abban, hogy „az egyén, a család, a munkaközösség egészségének biztonsága érdekében a koronavírus elleni oltás felvétele a leghatékonyabb védekezés a járvány terjedése ellen”. Ennek tudatában felhívják minden munkavállalót arra, hogy minél nagyobb számban döntsenek a védőoltás felvétele mellett – emelték ki.

Abban is megállapodtak, hogy a csoportszintű érdekegyeztető tanácsban szükség esetén egyeztetik a kötelező védőoltás felvételének – kormányrendelet szerinti – lehetőségét, előírását.

Koronavírus: A védekezés erősítését sürgeti a berlini vezetéstől a német iparvállalatok szövetsége

A koronavírus-járvány emelkedő negyedik hulláma elleni védekezés erősítését sürgette a szövetségi kormánytól a német iparvállalatok szövetségének (BDI) vezetője a november 2-i nyilatkozatában. Ugyancsak ezen a napon Angela Merkel kancellár egy zárt ajtók mögött tartott tanácskozáson jelezte, hogy tovább kell szigorítani a védőoltással nem rendelkezőkre vonatkozó korlátozásokat.

Az IMF prognózisa szerint a magyar bruttó hazai termék az idén 7,6 százalékkal, jövőre pedig 5,1 százalékkal növekszik. Az IMF az előző, júliusi jelentésében nem tért ki Magyarországra. Azt megelőző, áprilisi előrejelzésében 4,3 százalékos GDP-növekedést jelzett az idei évre, 2022-re pedig 5,9 százalékosat. Egy évvel ezelőtt, tavaly októberben 3,9 százalékos GDP-növekedést jelzett Magyarországra 2021-re az IMF.

A BDI – az egyik legnagyobb német gazdasági érdekképviselő – vezetője, Siegfried Russwurm sajtónyilatkozatában ki-

emelte: szövetségi szintű jogszabályi alapon van szükség ahhoz, hogy a munkaadók tervezhető és hatékony intézkedésekkel védhessék az alkalmazottakat.

Mint mondta, el kell érni, hogy a munkahelyeken is érvényesíthető legyen a járványügyi védekezés országsszerte érvényes előírása, az úgynevezett 3G-szabály. Ez a szabály – amelynek elnevezését a „beoltott, gyógyult vagy tesztelt személyek” (geimpfte, genesene oder getestete Personen) kifejezésből képezték – előírja, hogy csak az új típusú koronavírus (SARS-CoV-2) okozta betegség (Covid-19) elleni

védőoltással rendelkezők, a fertőzésen igazoltan átesettek és a friss negatív vírus-teszt leletet felmutató emberek vehetnek részt zárt térben tartott rendezvényeken.

A BDI javaslata szerint lehetőséget kell adni a munkaadóknak, hogy kötelezővé tegyék a munkahelyeken a 3G-szabályt. Ehhez egységes jogi szabályozás kell, a politikusok tevékenysége viszont éppen az ellenkező irányba hat, hiszen hagyják kifutni a szövetségi kormány mozgásterét szélesítő kivételes jogrendet – fejtette ki az EU legnagyobb gazdaságának vezető munkaadói érdekképviselőjének vezetője.

Siegfried Russwurm hangsúlyozta: fenyeget a veszély, hogy „a politikusok elkövetik ugyanazt a hibát, mint tavaly ősszel, amikor elzárkóztak a hatékony központi intézkedések meghozatalától”. Ezért a közös kormányzásra készülő pártoknak – a szociáldemokratáknak (SPD), a Zöldeknek és a liberálisoknak (FDP) – gondoskodniuk kell arról, hogy a szövetségi parlament (Bundestag) a november 25-én kifutó kivételes jogrendet olyan előírásokkal váltsa fel, amelyek minden munkaadónak lehetővé teszik a 3G-szabály alkalmazását.

Az egyre erősebb negyedik hullám közepette helytelen lenne, ha a szövetségi kormány átruházná a járványügyi védekezés szervezésének felelősségét a tartományokra, mert így összehangolt válságkezelés helyett széttartó, tartományonként eltérő, és a munkaadók dolgát megnehezítő szabályozás alakulna ki – fogalmazott a BDI elnöke.

A járvány negyedik hullámának erősödése az ügyvezető kormány vezetőjét, Angela Merkelt is aggasztja az ntv hírtelevízió beszámolója szerint. A leköszönő kancellár november 2-án Berlinben pártja, a Keresztény-

demokrata Unió (CDU) elnökségi ülésén elmondta, hogy az oltatlanokra vonatkozó, további szigorú korlátozások szükségesek a hullám megtöréséhez – áll a televízió hírportálján közzétett jelentésben. Arra a kérdésre, hogy elképzelhető-e a társadalom és a gazdaság legtöbb területét megbénító országos zárlat felújítása, Angela Merkel elmondta, hogy a zárlat csak az oltatlanokra vonatkozóan lehet „opció” – jelentette a megbeszélésről egy másik hírportál, a Der Spiegel című hírmagazin online kiadása, tudósít a német fejleményekről az MTI.

EU-prognózis: az EU gazdasága a vártnál gyorsabban kilábal a járvány okozta recesszióból

Magyarország gazdasági növekedése 2022-ben is erőteljes, 5,4 százalékos lesz a fiskális ösztönző intézkedéseknek köszönhetően. 2023-ban azonban már várhatóan 3,2 százalékra lassul, ahogy a szakpolitikai támogatás fokozatosan megszűnik – közölte az Európai Bizottság őszi időközi gazdasági előrejelzésében. Az EU gazdasága 2021-ben 5 százalékos, 2022-ben 4,3 százalékos, 2023-ban 2,5 százalékos növekedési ütemet fog elérni

MAGYAR GAZDASÁG: FELFELÉ KORRIGÁLT NÖVEKEDÉS

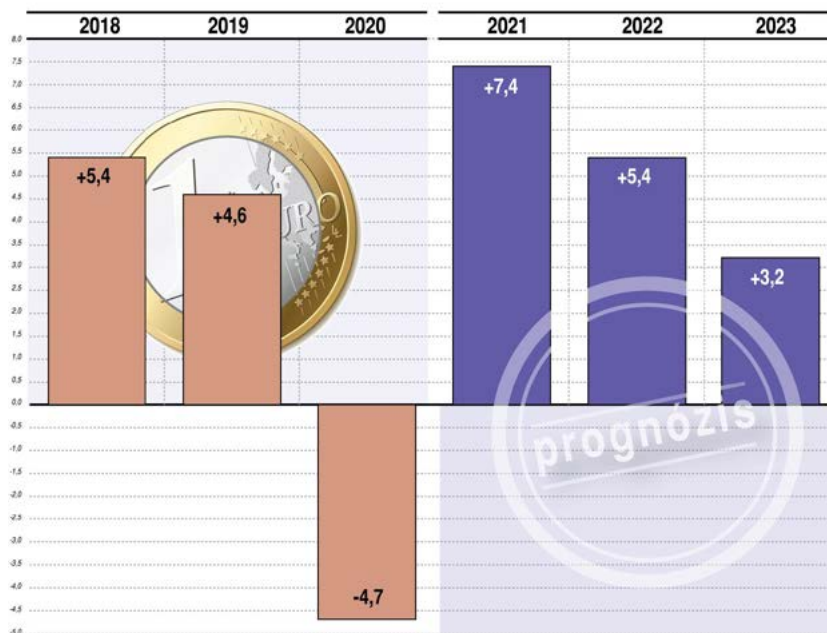
Az uniós szakértők szerint, az éves GDP az idén 7,4 százalékkal nő, míg testület által júliusban kiadott nyári prognózis csupán 6,3 százalékos növekedést jelzett.

A szakértők azt is megállapították, hogy emelkedő termelési költségek továbbra is magasan tartják majd az inflációt. A harmonizált fogyasztóiár-index 2021 negyedik negyedévében 6,7 százalékon tetőzik a gazdaság újbóli megnyitása utáni áremelkedések és az áru- és nyersanyagárak globális emelkedése miatt. A lakossági energia árszabályozása részben megvédi a háztartásokat a nyersanyagárak emelkedésétől – tették hozzá. A 2021. évi, átlagos 5,1 százalékos infláció után 2022-ben 4,8 százalékos, 2023-ban pedig 3,4 százalékos inflációt prognosztizál az Európai Bizottság.

Az előrejelzés szerint a háztartások fogyasztása megélenkül a robusztus jövedelemnövekedés, a kormányzati támogatási intézkedéseknek köszönhetően. Ezek az ösztönző intézkedések főként a családoknak nyújtott egyszeri jövedelemadó-visszatérítést, a 25 év

Magyarország gazdasági teljesítménye

(az Európai Bizottság 2021 őszi előrejelzése, a GDP változása előző évhez képest, százalék, 2018–2023)

Forrás: IMF / MTVA Sajtóarchívum / MTI | | www.mti.hu

MÁSKÉNT IS ALAKULHAT

A gazdaság helyreállása nagymértékben függ a járvány alakulásától, és nem zárható ki a gazdasági tevékenységre kiható korlátozások újbóli bevezetése – figyelemzvetetett a bizonytalan helyzetre Paolo Gentiloni gazdaságpolitikai biztos. Az EU-ban ez a kockázat különösen érinti a viszonylag alacsony átoltottsági aránnyal rendelkező tagállamokat. Az infláció az előrejelzettnél magasabb is lehet, ha az ellátási korlátok tartósabbak, és ha a termelékenységnél nagyobb mértékű béremelkedést áthárítják a fogyasztói árakra.

alattiak szja-mentességét, a 13. havi nyugdíj újbóli bevezetését, nyugdíj és béremeléseket foglalják magukba. A jelentés megjegyzi, hogy az ösztönző intézkedések a feltételezettnél is jobban fellendíthetik a fogyasztást, ugyanakkor a vártnál magasabb infláció ronthatja a háztartások vásárlóerejét.

A beruházások továbbra is élénkek maradnak, köszönhetően a javuló gazdasági kilátásoknak, és az állami beruházások is jelentősen növekedni fognak idén és jövőre is. A szakértők felhívták a figyelmet arra is, hogy magyar gazdaság erősen integrálódott a globális értékláncokba, így az ellátási zavarok sebezhetővé teszik az exportot. Mivel az alapanyaghiány 2022-től várhatóan enyhülni fog, az export az előrejelzések szerint a globális kereslet lassulása ellenére is dinamikus marad. Ugyanakkor – jegyzi meg – az erős belföldi kereslet az előrejelzések szerint az importot táplálja, miközben a magasabb globális energiaárak rontják Magyarország kereskedelmi feltételeit. A folyó fizetési mérleg romlik 2022-ben, majd 2023-ban ismét javulni fog.

Az államháztartási hiány 2021-ben a gazdasági növekedés erőteljes fellendülése ellenére magas marad, és eléri a GDP 7,5 százalékát – imserteti az MTI az EU-prognózist.

EURÓPAI UNIÓ: ÚJABB NEHÉZSÉGEK, NAGYOBB NÖVEKEDÉS

A folytatódó nehézségek ellenére az EU gazdasága tovább bővül, 2021-ben 5 százalékos, 2022-ben 4,3 százalékos, 2023-ban 2,5 százalékos növekedési ütemet fog elérni – közölte az Európai Bizottság. Paolo Gentiloni gazdaságpolitikai biztos a prognózist ismertette elmondta: a koronavírus elleni oltási kampányok előrehaladtával és a járványügyi korlátozások feloldásával a növekedés tavasszal újraindult, nyáron pedig a gazdaságok újraindításával töretlenül folytatódott.

Az euróövezet gazdaságának növekedési üteme idén és jövőre megegyezik az EU növekedési ütemével, 2023-ban azonban 2,4 százalékra mérséklődik. Ez a világvárvány alakulásától, valamint attól is függ, hogy a kínálat milyen ütemben képes alkalmazkodni az újraindítást követő megnövekvő kereslethez – tette hozzá.

Az uniós biztos kijelentette: az európai gazdaság a vártnál gyorsabban tér vissza az expanzív pályára. Az EU GDP-növekedésének üteme 2021 második negyedévében éves szinten kimagasló, közel 14 százalékos volt, csaknem olyan magas, mint a GDP példátlan mértékű visszaesése a tavalyi év hasonló időszakában, a járvány első hulláma idején. Az uniós gazda-

ság 2021 harmadik negyedévében visszanyerte a világvárvány előtti szintet és a bővülés felé mozdult el, amit a belföldi kereslet várhatóan továbbra is ösztönözni fog. A munkaerőpiac helyzetének javulása és a megtakarítások mértékének előrejelzett csökkenése várhatóan hozzájárul a fogyasztói kiadások ütemének fenntartásához. A koronavírus okozta károk helyreállítását célzó terv végrehajtása szintén érezteti hatását a magán- és az állami beruházások fellendítésében – közölte.

A részleteket ismertette elmondta, a növekedés lendülete új kihívásokkal szembesül, a gazdasági kockázatok a jelenlegi ellátási korlátok és szűk keresztmetszetek lehetségesen elhúzódó hatásához is kapcsolódnak. Ezenkívül a 2020-as évben tapasztalt meredek csökkenést követően az energiaárak, különösen a földgáz ára, viharos ütemben emelkedtek az elmúlt hónapban, mára jóval a koronavírus-járvány előtti szint felett vannak – emlékeztetett.

Az előrejelzés szerint a javuló növekedési kilátások 2021-ben a tavaszi várakozásokhoz képest alacsonyabb hiányt jeleznek. Miután az EU-ban az összesített hiány 2020-ban elérte a GDP 6,9 százalékát, 2021-ben 6,6 százalékra kell csökkennie az év elején még mindig magas költségvetési támogatás miatt. A támogatási intézkedéseknek és az automatikus stabilizátorok működésének köszönhetően, a gazdasági bővülés folytatódásával párhuzamosan az EU összesített hiánya az előrejelzések szerint 2022-ben a felére, a GDP 3,6 százalékára, 2023-ban pedig 2,3 százalékra csökken. Miután az EU-ban elérte a 92 százalékot, az euróövezetben pedig a 99 százalékot, az összesített GDP-arányos államadósság idén nagyjából stabilizálódik, majd 2022-ben csökkenni kezd, és 2023-ban eléri a GDP 89 százalékát az EU-ban, azaz euróövezetben pedig a 97 százalékot.

Az éves infláció az euróövezetben a 2020 utolsó negyedévi –0,3 százalékról 2021 harmadik negyedévére 2,8 százalékra nőtt. Az októberi adat 4,1 százalék volt. Az infláció növekedésének hátterében elsősorban az energiaárak emelkedése áll, de nem választható el a világvárvány utáni gazdasági kiigazításoktól sem, ami azt jelentheti, hogy a jelenlegi megemelkedett árszint átmeneti jellegű lehet.

Az előrejelzések szerint az euróövezet inflációja 2021-ben 2,4 százalékon tetőzik, majd 2022-ben 2,2 százalékra, 2023-ban pedig 1,4 százalékra csökken. Az EU inflációs mutatója 2021-ben 2,6 százalékot, 2022-ben 2,5 százalékot, 2023-ban pedig 1,6 százalékot jelez – imserteti az MTI az EU előrejelzését.

Globális előrejelzések: jövőre megkezdődik a világgazdaság stabilizálódása

Jövőre már enyhül a koronavírus-járvány, a beszállítói hálózatokban támadt felfordulás és a munkaerőhiány miatt egyidejűleg kialakult bizonytalanság, és ennek nyomán stabil növekedési szakasz kezdődhet a világgazdaságban – áll a Moody's Investors Service átfogó globális előrejelzésében. Az EBRD Magyarországon is gyorsabb kilábalást valószínűsít erre az évre, mint korábbi előrejelzésében.

Anemzetközi hitelminősítő a 19 oldalas tanulmányban közölte: várakozása szerint a húsz legnagyobb fejlett és feltörekvő globális gazdasági erőcentrum (G20) összesített hazai összterméke (GDP) a tavalyi 3,2 százalékos visszaesés után az idén átlagosan 5,8 százalékkal, 2022-ben 4,4 százalékkal, 2023-ban 3,2 százalékkal növekszik.

A Moody's a leggyorsabb növekedést a G20-csoport legnagyobb feltörekvő gazdaságaiban valószínűsíti.

A hitelminősítő ebben az országcsoportban az idén átlagosan 7,3, jövőre 4,8, 2023-ban 4,5 százalékos növekedéssel számol. Prognózisa szerint Kínában az idén 8, 2022-ben 5,3, 2023-ban 5,1 százalékkal, Indiában ugyanebben a három évben 9,6, 7, illetve 5,5 százalékkal bővül a hazai össztermék reálértéken számolva.

A cég a G20 fejlett ipari gazdaságaiban átlagosan 4,9, 4,2, illetve 2,4 százalékos, e csoporton belül az Egyesült Államokban 5,4, 4,4, illetve 2,8 százalékos, az euróövezetben 5,2, 4,5 és 2,1 százalékos GDP-növekedéssel számol a 2021–2023-as időszakban. A Moody's hangsúlyozza: ezek az előrejelzések arra a várakozására alapulnak, hogy az idei kilábalás meginduló, megakadó majd ismét nekilövedő jellege után a világgazdaság jövőre simább és tartósabb növekedési pályára áll át, de ez a növekedés várhatóan többsebességű lesz: egyes gazdaságok a többieknél hamarabb térnek vissza potenciális növekedési ütemükre.

A kilábalás 2023-ban tovább konszolidálódik, és ezután a trendet meghaladó jelenlegi ütemek a hosszú távú, stabil trendnövekedésre lassulnak vissza – áll a Moody's átfogó előrejelzésében. A hitelminősítő hangsúlyozza ugyanakkor, hogy 2023-ban is elképzelhető felfelé mutató növekedési meglepetés, abban az esetben, ha önmagát erősítő, szinkronizált kilábalási folyamat kezdődik a világgazdaságban.

Más nagy londoni házak az európai feltörekvő térségre is derülő előrejelzéseket közöltek az utóbbi időszakban.

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) őszi előrejelzésében azt valószínűsítette, hogy az európai feltörekvő térség gazdaságai, köztük Magyarország az eddig vártnál jóval gyorsabb ütemben lábálnak ki a koronavírus-járvány sokkjából. Az EBRD az eddigi előrejelzésében szereplő 4,2 százalékról 5,5 százalékra javította a működési területéhez tartozó 37 ország idei átlagos GDP-növekedésére szóló prognózisát.

A bank a magyar gazdaságban a tavalyi 5 százalékos visszaesés után az idén 7,7 százalékos növekedést vár, 2,2 százalékponttal gyorsabban az előző, júniusi prognózisában valószínűsített ütemnél. Az EBRD jövőre 4,8 százalékos magyarországi GDP-bővülésre számít. A közép-európai és a balti EU-térség egészében a bank 2021-re átlagosan 5,2, 2022-re 4,7 százalékos GDP-növekedést valószínűsít, 0,4 illetve 0,1 százalékponttal gyorsabban, mint a júniusi előrejelzésben. *MTI*

Globális vezérigazgatói felmérés: Járvány előtti szinten a világgazdasági növekedésbe vetett hit

Növekvő optimizmussal néznek a jövőbe saját cégeik kilátásait illetően a világ legnagyobb vállalatainak vezérigazgatói. A KPMG 2021 CEO Outlook felmérése szerint az üzleti vezetők 60 százaléka a járvány kiváltotta bizonytalanság elhúzódása ellenére bízik a világgazdaság fellendülésében a következő három évben. Nagy részük akvizíciók útján is fokozni kívánja a növekedés ütemét.

Optimizmusról, egyúttal a vezetési szempontok radikális átalakulásáról tanúskodik a KPMG 2021 CEO Outlook felmérése. A kutatás során a 2021 nyarán a világ legjelentősebb piacainak 1300 meghatározó vezérigazgatóját kérdezték a cége három évre előre tekintő üzleti és gazdasági kilátásairól, illetve az ezeket meghatározó legfontosabb trendekről.

A JÁRVÁNY ELŐTTI SZINTEN A BIZAKODÁS

Az ideai eredmények szerint a világ legnagyobb vállalatainak vezérigazgatói egyre optimistábbak saját cégeik kilátásait illetően, és a világgazdaság talpra állásába vetett hitük a koronavírus-járvány kezdete óta nem látott szintekre emelkedett – annak ellenére, hogy a delta variáns terjedése lassítja a visszatérést a normális kerékvágásba. A vezetők 60 százaléka bízik a világgazdaság növekedésében a következő három évben, és ez jelentős ugrás az előző évi 32 százalékos, illetve a január-februárban készült gyorsfelmérés 42 százalékos értékéhez képest. A bizalmi szint ezzel visszatért a 2019-es, járvány előtti szintre, az optimizmus újra visszaköltözött vezérigazgatói „board room”-okba.

A megerősödő gazdaság a cégvezetőket arra sarkallja, hogy terjeszkedésbe és átala-

kításba investáljanak. Ezt a felsővezetők 69 százaléka nem organikus növekedés – tehát felvásárlások, összeolvadások, stratégiai szövetségek – formájában képzei el. Tízből nyolc cégvezető kész a következő három évben akvizíciót végrehajtani. E mellett az üzleti vezetők szerint kormányzati ösztönzésre van szükség a klímacélok eléréséhez. Négyből három vezérigazgató gondolja úgy, hogy a járvány idején nyomás alá került állami költségvetések miatt szükséges a globális adórendszerben a többoldalú együttműködés.

TOVÁBBRA IS ELŐTÉRBE A KLÍMAKOCKÁZAT

A felmérés szerint a vezérigazgatók gondolkodásában előtérbe került a fenntarthatóság, a küldetés vezérelt cselekvés. A számos társadalmi-gazdasági, szociális és környezeti kihívás, amellyel a világ szembesül, a cégekre is nyomást helyez, hogy ők maguk is fellépjenek a klímaváltozás ellen és ezzel pozitív hatást gyakoroljanak a társadalomra. Az utazási korlátozások és a távmunka révén sok multinacionális vállalat tudta csökkenteni széndioxid-kibocsátását. Sok vezető szeretné rögzíteni is ezeket az eredményeket, amelyeknek mentén ambíciózus klímacélokat is megfogalmazott.

A KPMG 2021 CEO Outlook megállapította, hogy a cégvezetők 30 százaléka tervezi a

Rózsai Rezső,
a KPMG Magyarország
vezérigazgatója

bevételek több mint 10 százalékát fenntarthatósági intézkedések és programok formájában befektetni.

A prioritás ugyan a nem organikus növekedés, de a vezetők számára ugyanakkor a szerves növekedés is kiemelt jelentőséggel bír, és továbbra is igyekeznek felmérni a munkahelyek jövőjét, és magukhoz csábítani a kiemelkedő tehetségeket.

„Ha van pozitív hozadéka az elmúlt 18 hónapnak, akkor az az, hogy a vezérigazgatók növekvő mértékben helyezik a fenntarthatóságot a helyreállítási és hosszú távú növekedési stratégia középpontjába. A kibontakozó környezeti és társadalmi krízis világossá tette, hogy változtatnunk kell, és együtt kell dolgoznunk. Mindannyiunkat bátorít a jövő, mert az üzleti vezetők elfogadják, hogy nekik kell előidézniük a pozitív változásokat, támogatniuk a környezeti veszélyek elleni lépéseket, ahogyan a társadalmi kihívásokra adott válaszokat is, legyenek azok faji, nemi, esélyegyenlőségi vagy társadalmi mobilitási kérdések” – mondta Rózsai Rezső, a KPMG magyarországi irodájának vezetője.

A MŰKÖDÉSI KOCKÁZATOK MELLETT ÚJRA ELŐTÉRBE A HOSSZÚ TÁVÚ NÖVEKEDÉSI KOCKÁZATOK

A növekedésre leselkedő veszélyeket vizsgálva a felsővezetők idén – nagyjából egyforma súllyal – első helyen három területet emeltek ki: a klímaváltozás jelentette kockázatok mellett a kiberbiztonság és az ellátási láncok állnak a középpontban. Érdeemes megemlíteni, hogy míg tavaly az első helyen szerepelt kockázatként a tehetségek megszerzése, a munkaerő állt, az idei jelentésben ez az első hat közé sem került be. „Ez azt mutatja, hogy a pandémia idején a vezérigazgatók nemcsak a munkatársak kiesésétől félték, hanem aggódtak a munkahelyi együttműködés új kereteinek működőképessége miatt is, ennek kockázata az elmúlt évben jelentősen csökkent, a távmunka és a digitális együttműködés azóta bizonyított” – mondta Rózsai Rezső.

A vezérigazgató szerint a kiberbiztonság és a klímakockázatok előretörése a fenyegetettségek között azt mutatja, hogy a vezérigazgatók ismét a hosszabb távú problémákra tudnak koncentrálni. A tavalyi válságtünetek közül csak az ellátási láncok miatti aggodalom maradt meg a kockázati listák élén, ami nem meglepő annak fényében, hogy a járvány kitörése óta a világcégek 56 százalékánál jelentkezett ilyen probléma.

A NÖVEKEDÉST FENYEGETŐ KOCKÁZATOK A KÖVETKEZŐ 3 ÉVBEN

2021 CEO Outlook (2021. július/augusztus)		2020 CEO Outlook gyorsfelmérés (2020. július/augusztus)	
Növekedési kockázat	Helyezés	Növekedési kockázat	Helyezés
Kiberbiztonság	1	Tehetségek	1
Környezet / klímaváltozás	1	Ellátási láncok	2
Ellátási láncok	1	Territorializmus	3
Diszruptív technológiák	2	Környezet / klímaváltozás	4
Szabályozó	2	Kiberbiztonság	5
Működés	2	Diszruptív technológiák	6

A cégvezetők 27 százaléka fejezte ki aggodalmát azzal kapcsolatban, hogy amennyiben nem felelnek meg a klímacéloknak, az negatív hatással lesz a versenyképességükre és az eredményességükre, továbbá a befektetők szempontrendszerének való megfelelésre. A vezérigazgatók 58 százaléka tapasztal fokozódó érdeklődést a fenntarthatósággal kapcsolatos adatok iránt a különböző stakeholder csoportok (befektetők, szabályozók, munkavállalók és ügyfelek) részéről.

Az üzleti vezetők a kormányokra is számítanak a zéró kibocsátás elérésében – négyből három globális cégvezető gondolja úgy, hogy a klímacélok eléréséhez kormányzati ösztönzésre lesz szükség. Háromnegyedük úgy látja, hogy az ENSZ által szervezett novemberi COP26 konferencia megteremti majd a klímaváltozással kapcsolatos prioritást.

HANGSÚLYOSABB LETT A TÁRSADALMI SZEREPVÁLLALÁS

A klímaváltozás miatti aggodalmak mellett a cégvezetőket foglalkoztató témák fontossági sorrendjében előbbre kerültek és a tavalyinál is hangsúlyosabbá váltak a társadalmi kérdések, például a vállalati felelősségvállalás vagy a munkaerő értékének védelme. A megkérdezett vállalatvezetők érzékelik az elvárásokat, 71 százalékuk véli úgy, hogy a vezérigazgatók személyes felelősséggel tartoznak a társadalmi célok teljesítéséért is.

A változások mögött egyértelműen az érintetti körök (stakeholder csoportok) elvárásainak átalakulása és erejük növekedése áll – foglalja össze a fentieket Rakó Ágnes, a KPMG ESG partnere.

„Az ESG szempontrendszer vállalati stratégiákra és működésre gyakorolt ereje legké-

ILYEN A SIKERES Vezető

A hálózatba kapcsolott, közösséggel és jó kapcsolatokkal, partnerséggel rendelkező vezetők a sikeres CEO-k, akik küldetés vezéreltek, az embert teszik a középpontba és felelősséget éreznek a környezeti hatásokkal kapcsolatban is. Bízunk a digitalizáció erejében, annak fontosságában akár a környezeti célok érdekében. Tudják, hogy felelősségük van a közös jövőnk iránt, egyaránt fontos számukra a társadalom, a közösségek és a földünk – derül ki a felmérésből.

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- A legnagyobb globális cégek vezérigazgatói közül tizből nyolc tervez felvásárlásokat a következő 3 évben.
- A részvényesi érdekek vezérelte kapitalizmus helyébe új modell lépett, a stakeholderek kapitalizmusa.
- A kiberbiztonság az elmúlt másfél évben nem tartotta a tempót a digitalizációval, ezt a lemaradást pótolni kell.
- Az adózás új megvilágításba kerül, már nem annyira teher, mint inkább hozzájárulás a közös fenntarthatósági célok megvalósításához.
- Négyből három vezérigazgató gondolja úgy, hogy a járvány idején nyomás alá került állami költségvetések miatt szükséges a globális adórendszerben a többoldalú együttműködés.

sőbb a járvány miatti lezárások alatt minden eddiginél világosabbá vált és szerepe exponenciálisan növekedett. Annál is inkább mert a világ a „tulajdonosi kapitalizmus”-ból egyértelműen a „stakeholder kapitalizmus” felé halad” – tette hozzá Rakó Ágnes. (ESG: Environmental, Social és Governance)

A fenntarthatóságra való törekedés, a küldetés vezérelt cselekvés javít a vállalati teljesítményen. A gyorsan növekvő szervezetek vezérigazgatóinak 52 százaléka látja úgy, hogy ilyen programjaik javítják a pénzügyi teljesítményt – ugyanez az érték az összes megkérdezett körében mindössze 37 százalék. A munkavállalói csoportok már a válság előtt is erősek voltak, mivel a jól képzett munkaerőre nagyon nagy az igény – ez a várható globális növekedést figyelembe véve így is marad. A forrásbevonásban hihetetlen erővel nyer teret a fenntarthatósági szempont: a zöld kötvényekre sokkal nagyobb a kereslet, a zöld feltételekhez kötött hitelek feltételei sokkal kedvezőbbek, és a befektetők is a fenntarthatóságban meggyőző eredményeket felmutató cégeket keresik.

A kutatás azt is megállapította, hogy a vállalati célok, a cég által képviselt értékek, a közösségekre és a világra gyakorolt hatás a vezérigazgatók 74 százaléka számára jelent hajtóerőt az érdekeltek (vevők, munkavállalók, befektetők és a közösségek) igényeinek kielégítésében. 2020 elejéhez képest 10 százalékponttal nőtt azoknak az aránya, akik a döntéshozatalba beépítik a hosszútávú értékteremtés szempontjait is. A cégvezetők 86 százaléka állította, hogy a vállalati célok jelentős hatással vannak a tőkeallokációra és a nem organikus (felvásárlási jellegű) növekedési stratégiára.

ÁTALAKULÓ IRODATEREK, HOME OFFICE ÉS DIGITALIZÁCIÓ

A várható növekedés másik két vezérlőelve a digitalizáció és a partnerségek kialakítása (azon belül is a felvásárlások). A karcsúsítások helyett a cégvezetők a rugalmasságra összpontosítanak, olyan jövőbeli működési modelleket érdemes tehát kialakítani, amelyek a munkaadók és a munkavállalók szempontjából is hatékonyak. 51 százalékuk tervezi pl. közös használatú irodaterék kialakítását, ez a január-februári gyorsjelentés eredményeihez képest 14 százalékos növekedés. A vállalatvezetők 37 százaléka vezetett be hibrid modellt, amelyben a legtöbb munkavállaló heti 2-3 napot távmunkában dolgozik.

A vezérigazgatók előre szeretnék lépni az innováció terén, 78 százalékuk szerint gyorsítani kellene a beruházásokat, hogy ők

maguk diktálják a kereteket a saját piacukon, vagy gyorsan reagálni tudjanak a játékszabályok hirtelen változására, akár a diszrupcióra. Ennek eléréséhez a vezérigazgatók 70 százaléka szerint nem elegendők a saját forrásai és beruházásai, a gyors alkalmazkodáshoz új partnerségekben kell gondolkodniuk.

„A forrásbőségen és a szektorokon belüli erősrendek sűrű változása mellett a technológiai alkalmazkodás kényszere is abba az irányba mutat, hogy egy új felvásárlási hullám előtt állunk” – tette hozzá a cég sajtóbeszélgetésén Rózsa Rezső. A kiberbiztonság a KPMG CEO Outlook felmérése szerint az elmúlt években is a legfontosabb fenyegetések között szerepelt, most 2021-ben az első helyen végzett. Ahogy gyorsul a digitalizáció – ezáltal növekszik a kapcsolódási pontok száma, egyre fontosabb a döntéshozatalban a valós idejű adat –, úgy nő a kibertámadások sikerének valószínűsége és az általuk okozható kár mértéke, vagyis összességében a kockázat. A biztonság kérdése már a digitális megoldások tervezési fázisában is fontos szerepet játszik.

EDDIG PÉLDÁTLAN ADÓREFORMOKRA FIGYELNEK A CÉGVEZETŐK

Négyből három vezérigazgató gondolja úgy, hogy a járvány idején nyomás alá került állami költségvetések miatt szükséges a globális adórendszerben a többoldalú együttműködés. Ennél is nagyobb arányban (77 százalék) vélekednek úgy, hogy a globális minimumadó megnehezíti cégük növekedési elképzeléseinek megvalósítását.

„A globális minimumadóval kapcsolatos bizonytalanságok és várakozások – a részlet-szabályok kidolgozásáig, elfogadásáig – velünk maradnak, az érintettek esetében már javában zajlik a bevezetésére való felkészülés, hatástanulmányok készítése és ez kiemelt téma marad a közeljövőben.” – mondta a sajtótájékoztatón Gódor Mihály, a KPMG transzferárazásért felelős adó partnere. „A cégvezetők egyre inkább úgy vélik, hogy növekszik majd a transzparencia az adózással kapcsolatban és az adózásra aktív hozzájárulásként is tekinthetnek a közös fenntarthatósági célok megvalósításában”.

Ezt mutatja, hogy csaknem háromnegyedük szerint adózási gyakorlataik visszahatnak cégük megítélésére, és 69 százalékuk érez erősödő nyomást arra, hogy – a fenntarthatóság iránti elkötelezettségét bizonyítandó – részletesebb információt közöljön az adóteljesítményével kapcsolatban.

Pénz, rugalmasság, jó fej főnök – így választanak munkahelyet a fiatalok

A vállalati kultúra és a vezetők szerepe erősödött a Covid második évében, az otthoni munkavégzés lehetősége pedig először került a TOP10-be a munkahelyválasztási preferenciák rangsorába. A csökkenő bizonytalanság sem változtatott a munkavállalók tavaly átalakult prioritásain: továbbra is az alpbér a legfontosabb, ezt a rugalmas és kiszámítható időbeosztás követi. A PwC Magyarország idén ötödik alkalommal mérte fel a hazai munkahelyválasztási preferenciákat a fiatalok és a tapasztalt szakemberek körében. És megnevezték az Éve Legvonzóbb Munkahely Díj iparági nyerteseit is.

A PwC felmérésének eredménye azt mutatja, hogy a 19-28 éves korosztályban a csökkenő bizonytalanság nem állította vissza a pandémia hatására átalakult prioritásokat, sőt bizonyos szempontok tovább erősödtek: az alpbér továbbra is a legfontosabb tényező. Ezt követi a munkaidő feletti kontroll, azaz a rugalmas és kiszámítható időbeosztás. A fiatalabb munkavállalók még azt is elfogadják, hogy a rugalmasság alkalmanként túlterheléshez vezet, viszont

elvárás, hogy ezt a vállalat megfelelően kompenzálja.

A járvány hatására jelentősen átalakult a fiatalok munkahelyhez való hozzáállása. Az új helyzetben egyértelműen nőtt a vállalati kultúra szerepe, amely nemcsak a magasabb munkavállalói élmény, hanem a sikeres és a vonzó munkáltatói márka kulcsa is. Az alkalmazottak és az álláskeresők számára megnőtt a közvetlen kollégák és a vezetési stílus fontossága, ezek a tényezők a negyedik és

Top 15 munkahelyválasztási szempont

1. Alpbér
2. Rugalmas munkarend és munkavégzés
3. Kiszámítható időbeosztás
4. Közvetlen munkatársak
5. Érdekes és kihívást jelentő munka
6. Közvetlen felettes vezetői stílus
7. Túlórakifizetés
8. Valós teljesítményen alapuló előmenetel
9. Vezetői közvetlen, nyílt és őszinte kommunikáció
10. Üzleti és szakmai képzések
11. Távmunka (Home Office)
12. Személyes készségfejlesztés
13. Felsőfokú tanulmányok támogatása
14. Munkahely biztonsága (pl. gazdasági visszaesés idején)
15. Egészségmegőrző programok

Forrás: PwC Magyarország, Munkaerőpiaci preferencia felmérés, 2021

A LEGVONZÓBB MUNKAHELY DÍJ MÓDSZERTANA

A PwC 2021 Legvonzóbb Munkahelye Díjakat összesen tíz iparági, valamint egy összesített kategóriában osztották ki a kutatásban részt vett, 16-28 év közötti válaszadók értékelése alapján (a válaszadók „top of mind” logika mentén bármely hazai munkáltatói márkát megjelölhették, melyek közül a legtöbb említést elért márkák kapták a díjakat). Az iparági besorolásnál a válaszadók percepciói, valamint az egyes munkáltatói márkák önmeghatározásai voltak elsődlegesen irányadók. Noha az adatok felvétele folyamatos, a díjak odaítélésének alapjául a 2021. szeptember 1-jével indult és október 31-én lezárult kampány során beérkezett válaszok szolgálták.

az ötödik helyen állnak a 2021-es összesített rangsorban a fiataloknál. A tapasztaltabb munkavállalók számára még ennél is fontosabb a közvetlen vezető személye – ők a harmadik legfontosabb tényezőként nevezték ezt meg –, amelyben a pandémiának is szerepe lehet.

„Ez az eredmény egyértelművé teszi a házi feladatot a vállalatok és vezetőik számára: a szervezeteknek alkalmazkodniuk kell az új elvárásokhoz. Újra kell gondolniuk a távmunka és az irodai munkavégzés arányát, vagy a napon belüli flexibilitás fogalmát, és meg kell érteniük, hogy a munkavállalók más kereteket és módszereket szeretnének a munkavégzésre és a kapcsolatok építésére. Emellett nőttek az elvárások a vezetők felé, nagyobb átláthatóságot, nyílt, őszinte és hiteles kommunikációt várnak az alkalmazottak” – emelte ki Bencze Róbert a a PwC Magyarország People & Organisation, HR-tanácsadási szolgáltatások igazgatója.

HONNAN FOGUNK DOLGOZNI?

A tapasztalatok alapján a vállalatok eltérő módon cselekszenek most, hogy már nyitott a lehetőség a visszatérésre. Sok szervezet megőrzi a hibrid munkavégzést, van, aki visszaáll a teljes irodai jelenlétre, és van, aki még progresszívbá válik.

Az otthoni munkavégzés kapcsán eltérőek a tapasztalt és pályakezdő munkavállalók elvárásai. A 28 év feletti számára a távmunka lehetősége kiemelten lényeges, a negyedik legfontosabb munkahelyválasztási szempont. A fiatalok számára ugyan számít az irodai munka-

végzés – hiszen segíti őket a tanulásban, kapcsolatépítésben –, azonban a válaszaikból az is kiderül, hogy nem térnének vissza egy olyan vállalathoz, amely úgy dönt, hogy nem alkalmaszta többé a home office lehetőségét.

A munkavégzés helye kapcsán földrajzi eltérések is kirajzolódnak a fiatalok körében: a fővárosiak számára az otthoni munkavégzés döntő fontosságúnak bizonyult; itt a nyolcadik helyet érte el, míg az ország keleti régióiban egyre hátrébb szorult; az észak-alföldi régióban pedig csupán a 23-ik helyen áll.

KINEK A FELELŐSSÉGE A TOVÁBBKÉPZÉS?

A PwC globális vezérigazgatói felmérése szerint a vezérigazgatók 83%-a tervezi vállalatuk digitális átalakulásába fektetni. A felgyorsult folyamatok még több tudást és készséget követelnek majd a munkavállalóktól, miközben a szociális és érzelmi intelligencián alapuló kompetenciák már eleve felértékelődtek a szervezetekben.

„Az alkalmazottak tisztában vannak azzal, hogy az automatizáció és a munka változó jellege miatt elengedhetetlen a készségeik fejlesztése, hogy továbbra is versenyképesek maradjanak. Többségük nyitott is új kompetenciák elsajátítására, akár teljes átképzésre. Sürgető a kérdés tehát, hogy kinek a felelőssége a továbbképzés. Felmérésünk egyértelművé teszi, hogy a munkaerő a képzéseket a munkaadóktól várja el” – mondja Örkényi Zoltán, a PwC Magyarország People & Organisation, HR-tanácsadási szolgáltatások menedzsere.

PwC 2021 Legvonzóbb Munkahelye Díj iparági kategória győztesei

A PwC 2021 Legvonzóbb Munkahelye Díjakat összesen tíz iparági, valamint egy összesített kategóriában osztották ki a kutatásban részt vett, 16-28 év közötti válaszadók értékelése alapján.

Autóipari gyártó

1. Audi Hungaria
2. Mercedes-Benz
3. BMW

Energetika és közüzem

1. MOL Magyarország
2. MÁV
3. MVM Csoport

FMCG (Fast Moving Consumer Goods – gyorsan forgó fogyasztási cikkek)

1. Coca Cola
2. Procter & Gamble
3. Hell Energy

Gyártó

1. Bosch Csoport
2. LEGO
3. National Instruments

Gyógyszeripar

1. Richter Gedeon
2. Egis
3. TEVA

Kiskereskedelem

1. Aldi Magyarország
2. IKEA
3. Lidl Magyarország

Pénzügy

1. OTP Bank
2. Morgan Stanley
3. K&H

SSC/BSC

1. British Petroleum (BP)
2. GE
3. Deutsche Telekom IT Solutions

Technológia

1. Microsoft Magyarország
2. Samsung
3. EPAM

Telekommunikáció és média

1. Magyar Telekom
2. RTL Magyarország
3. Vodafone

Összesített 1. helyezett

OTP Bank

Dr. Niklai Ákos: 250 napig házi karanténban voltam Ausztráliában

Ötszáz napot töltött dr. Niklai Ákos, az MGYOSZ alelnöke Ausztráliában, ebből 250-et házi karanténban. Most itthon van, de már szervezi a visszatérést. Még elutazása előtt arra kértük, meséljen Ausztráliáról, az ottani életről és nem mellékesen a gazdaságról. Íme a történet.

Ausztrália nyolc, részben független, önálló állam szövetségéből álló föderáció – ezt az ember megtudhatja az ismeretterjesztő könyvekből is. Munkamegosztás van a szövetségi és tagállami kormányok között. Most, a pandémia alatt derült ki igazán, hogy milyen nagy is az egyes tagállamok függetlensége, választásokon megválasztott kormányaik sok vonatkozásban nem egységes módon harcoltak a Covid-19 ellen.

A világvjárvány kitörése óta Ausztrália a koronavírus kizárásának politikáját választotta. Az első vírusfertőzések viszonylag korán megjelentek az országban, 2020. februárban, amikor a szövetségi kormány rögtön az ország külső határainak lezárásával reagált a vírus minél gyorsabb visszaszorítása és az egészségügyi ellátórendszer védelmének érdekében. Ösztönözték, hogy a több millió ideiglenesen ott tartózkodó, magas tandíjat fizető külföldi diák, idénymunkások, turisták mielőbb hagyják el az egyébként vendégszerető országot – jelentős bevétel- és adókiecsé, súlyos munkaerőhiányt okozva azóta is. A korona vírus kizárására részben kényszerítve is volt az ország, mert nem tudott elegendő vakcinát beszerezni az akkor alkalmazott eladási tilalom miatt az EU és az USA részéről.

A lezárás eredménye, hogy a vírus világvízeszonylatban kevés áldozatot követelt a 25,6 millió főt számláló országban (2021.11.08-ig: Covid-19-ben elhunytak száma 1 815, összes eddigi fertőzött 180 307, jelenleg aktív fertőzött: 19 560). A vírus terjedését sikerült alacsony

nyan tartani, illetve bizonyos tagállamok esetében, bizonyos időszakban teljesen kizárni.

A pandémia kezdetekor mintegy 300 ezer ausztrál állampolgár – munkavállaló, turista – külföldön tartózkodott, gyakran a Covid által erősen fertőzött országokban és ők természetesen mielőbb haza kívántak repülni. Ezt a folyamatot nehezítette, lassította a légi járatok csökkenése, részbeni megszűnése, továbbá a Föderáció és az egyes államok beutazók számát korlátozó intézkedései. Gyakran felfüggesztették vagy minimálisra csökkentették az egyes nagyvárosokban fogadható légi utasok számát. A kevés külföldi légitársaság pedig a cargo, a teheráru üzletágat preferálta. A nemzeti légitársaság, a Qantas pedig mintegy másfél évig nem repült külföldre, csak most 2021 novemberében indította újra járatait. Menetközben kiderült, hogy a normál szállodákat karanténszállodaként működtető szálláshelyekben nem tudták megakadályozni a fertőzések terjedését és a vírus gyakran „kirepült” a karanténszállodákból és sok közösségben, településen megállíthatatlanul terjedt a vírusfertőzés.

Népszerű sportrendezvények részben lemondásra kerültek (pl. Forma 1), nagy nemzeti sportrendezvények helyszíneit változtatták az országon belül, a nézők számát korlátozták, vagy éppen üres nézőtér előtt tartottak sporteseményeket. Ugyanakkor Melbourne-ben az Australian Open Grand Slam teniszevet megartották, ám szereplőit, közreműködőit előzetesen két heti hotelkaranténba kényszerítve

„Melbourne-ben eddig 6 lezárás volt, gyakran 5 km-en belüli mozgáskorlátozással és kijárási tilalommal tetézve... Az elmúlt kb 20 hónap alatt, kb 250 napig voltunk otthonmaradásra kényszerítve, megtiltva a családok és barátok látogatását is.”

„Az élet a járvány alatt sem állt meg, dr. Niklai Ákos „táv munkában” online államvizsga elnök is volt a Budapesti Gazdasági Egyetemen”

rítették, minimális edzési lehetőséggel. Még ez a megoldás is társadalmi kritikát váltott ki, hiszen 2021 januárjában még magas volt azon ausztrál állampolgárok száma, akik nem tudtak haza jutni az ország külső határainak lezárása miatt. Az üzleti élet szereplői viszonylag gyorsan adaptáltak az online és távmunkavégzést, beleértve az üzleti konferenciákat és virtuális nemzetközi kiállításokat is.

Az egyes tagállami kormányok vírusvédelmi intézkedései jelentősen eltérnek egymástól. Az azonban elmondható, hogy a közvetlen kontaktus kutatás nagyon transzparensten és intenzíven zajlik mind a mai napig. Sajátságos ausztrál intézmény, hogy a tagállamok a vírusvédelmi intézkedéseik részeként a belső tagállami határokat is lezárták hosszabb-rövidebb időre. Ezzel kívánták megakadályozni a vírus terjedését az egyik államból a másikba. Ennek következtében a belföldi turizmus és a családlátogatás hektikussá, kiszámíthatatlanná vált és így a belföldi légiközlekedés is jelentősen visszaesett, gyakran felfüggesztésre került.

Városokat, településeket gyakran és többször ismételtelen lezártak, ilyenkor csak az élelmiszerboltok és a gyógyszertárak voltak nyitva és csak a létfontosságú munkahelyek működhettek a lezárás, a „lockdown” alatt. A munkahelyi dolgozás csak külön engedéllyel volt lehetséges bizonyos szektorokban. Mel-

bourne-ben eddig 6 lockdown volt, gyakran 5 km-en belüli mozgáskorlátozással és kijárási tilalommal tetézve... Az elmúlt kb 20 hónap alatt, kb 250 napig voltunk otthonmaradásra kényszerítve, megtiltva a családok és barátok látogatását is.

Ez alatt az oktatási intézmények is zárva voltak, távoktatás folyt, még a játszótereket becsukták. A bezártság sok gyermeknek és felnőttnek is mentális problémákat okozott. Az emberek a személyes bevásárlás helyett a házhozszállítással éltek mindinkább. A lockdown-ok között a gazdaság mindig beindult, de a hektikus és váratlan változások, a kiszámíthatatlanság az üzleti életben, különösen a vendéglátásban sok fennakadást okozott.

Az OECD országok összehasonlításában Ausztráliát a recesszió enyhén érintette 2020-ban. A kormány fiskális politikájának köszönhetően, ami legnagyobb részt a bértámogatásokban, a fogyasztásösztönzésben, valamint a vállalatok részére elérhető beruházásösztönző adókedvezményekben valósult meg, 2020 harmadik negyedév végétől a gazdaság 3%-os erősödésnek indult a 2020. június végi 7%-os csökkenést követően. Amíg a fejlett országok 2020. végi átlagos GDP-je 4,9%-os csökkenést mutatott, az ausztrál gazdaság ennél enyhébb 2,4%-os GDP csökkenést könyvelhetett el. A 2021. első negyedév végi GDP 1,8%-kal volt magasabb a 2020. december végén mért GDP-től. Az OECD az ausztrál GDP 5,1%-os növekedésével számol 2021-re és 3,4 % GDP növekedést prognosztizál 2022 év végére. Az ausztrál kormány 2021. június 30-ig bezárólag 213 milliárd dollárt (a GDP 14,7%-a) fordított a gazdaság megsegítésére.

A pandémia leküzdésére az oltásokat és a PCR teszteket is az állam finanszírozta, jól működő kontaktkutatás rendszerek léteznek, kötelezően kutatva az egyes fertőzések forrását és tovaterjedését. QR-code rendszerek segítségével ma már kötelező a mobil telefonos bejelentkezés a kereskedelemben, sportrendezvényeken, munkahelyeken is. Több szektorban kötelezővé tették az oltás felvételét. Victoria államban – melynek Melbourne a fővárosa – az egyszeri beoltottság 90%, a kétszeri már 80%, így kinyitják a határokat a hazatérő ausztrálok számára és megengedett a külföldi utazás is. Ugyanakkor külföldi turistákat még nem engednek be az országba.

A hazai építőipar által kínált feltételek már Európához viszonyítva is versenyképesek

Nagy érdeklődés mellett rendezte meg az ÉVOSZ a Müncheni Főkonzulátussal, valamint az MGYOSZ-szal közös szervezésben Építőipari Hazahívó Programjának tájékoztatóját, mely ezzel egy időben online úton is elérhető volt.

Egyre több olyan magyar tulajdonú cég van az építőiparban, amely munkakörülmények, fizetés és egyéb juttatás tekintetében a nyugat-európai építőipari vállalkozásokhoz képest versenyképes ajánlatot tud kínálni. Az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) által létrehozott Építőipari Hazahívó Program a külföldön dolgozó magyar szakmunkások, mérnökök és a magyar cégek közötti párbeszédet, kapcsolatépítést segíti elő. Az eseményről több mint 50 ezer Németországban élő magyar építőipari dolgozót értesítettek, a rendezvény élőben és online is elérhető volt a több mint 5000 érdeklődő számára. A rendezvényre négy meghatározó magyar nagyvállalat – a Duna Aszfalt Zrt., az Óbuda Group, a VIV Csoport és a ZÁÉV Zrt. – konkrét és testreszabott ajánlatokkal készült, a kereseti lehetőségek mellett a szakmai továbbfejlődés lehetőségeit és a karrierút tervezését is bemutatták az érdeklődőknek. A kormányzati támogatásokról, az adórendszer kedvezményeiről pedig a Pénzügyminisztérium adóügyekért felelős államtitkára adott tájékoztatást.

Az ÉVOSZ piaci felmérései évek óta megerősítik, hogy a tervező és kivitelező vállalkozások üzleti tevékenységét legnagyobb mértékben akadályozó tényező a szakmunkás- és mérnökhány. A képzett munkaerő-hiány részleges pótlásának egyik lehetősége, hogy a külföldön munkát vállalt szakmunkások és mérnökök egy része hazajön és itthon találja meg számításait az építőiparban. Ennek előfeltétele, hogy a jelenlegi építésgazdasági helyzetről, a Magyarországon elérhető családi támogatásokról és kedvezményekről hiteles információkat és konkrét munkavállalási lehetőségekre ajánlatokat kapjanak

az érdeklődők. Az ÉVOSZ programja, amely a rendezvényen túl a témában folyamatosan online tájékoztatást nyújt a hazaköltözést támogató információkról, ezt a kettős célt szolgálja.

„Magyarországon tartósan nagyon sok munka van és lesz az építőiparban, a sikeres cégek által kínált legális munkalehetőségekhez kapcsolódó bérek már most elérik a kinti kereset 65-70%-át, és ehhez jönnek még a kedvező munkavédelmi, munkaegészségügyi feltételek, a továbbképzés és karrier tervezés, valamint a családokat érintő állami támogatások, aminek összességében hazahívó ereje lehet” – hangsúlyozta Koji László, az ÉVOSZ elnöke.

A rendezvényen elhangzott kérdésekből kiderült, hogy a legtöbben az anyagi feltételeket és a megbízható munkakörülményeket tekintik

Koji László,
az ÉVOSZ elnöke

A programban résztvevő hazahívó cégek, idehaza a legsikeresebb üzleti vállalkozások, amelyeknek a következő években – a jövő évi országgyűlési választások kimenetelétől függetlenül – sok munkája lesz.

Izer Norbert, a Pénzügyminisztérium államtitkára

ÚJRAINDULT A HAZAHÍVÓ BÖRZE

Az ÉVOSZ 2019-ben indította el hazahívó börzéjét, amely Münchenben debütált, majd Amszterdamban folytatódott, a Covid-járvány miatt azonban leállt a rendezvénysorozat. Most november 11-én Münchenben indult újra a sorozat, ám ezúttal nemcsak személyes részvétellel, de online bekapcsolódási lehetőséggel is.

VERSENYKÉPES BÉREK

Magyarországon tartósan nagyon sok munka van és lesz az építőiparban, a sikeres cégek által kínált legális munkalehetőségekhez kapcsolódó bérek már most elérik a kinti kereset 65-70%-át, és ehhez jönnek még a kedvező munkavédelmi, munkaegészségügyi feltételek, a továbbképzés és karrier tervezés, valamint a családokat érintő állami támogatások, aminek összességében hazahívó ereje lehet – hangsúlyozta Koji László, az ÉVOSZ elnöke.

a hazai munkavállalás elsődleges kritériumának. Koji László elmondta, hogy a programban résztvevő hazahívó cégek, idehaza a legsikeresebb üzleti vállalkozások, amelyeknek a következő években – a jövő évi országgyűlési választások kimenetelétől függetlenül – sok munkája lesz. A rendelésállományuk évről évre 15–20%-kal bővül, éppen ezért a jó szakmunkások és mérnökök tartós foglalkoztatásában érdekeltek. Budapesten és környékén egy jó szakmunkás most

Dr. Janzso Gergely, külgazdasági attasé

megkeresi a nettó 400.000–450.000 Ft-ot. A családostól emellett jelentős adókedvezményekben és otthonteremtési támogatásban is részesülnek. A technikus végzettség és képesség esetén 500.000 Ft nettó jövedelem is elérhető, ha megvan mögötte a teljesítmény.

Az Építőipari Hazahívó Program a GINOP-5.3.5-18-2018-00038 számú, „Az építőipari munkaerő-kapacitások extenzív növelésének lehetőségei” című projekt 48,84 millió forintos keretén belül valósult meg.

Több évtizedes építőipari tapasztalattal térnének haza, de bizonyítvány híján tartanak a hazaköltözéstől. Az ÉVOSZ-tól kapott tájékoztatás szerint ez esetben is érdemes hazaköltözni és a gyakorlatnak megfelelő szakmunkás munkakörben dolgozni. Sőt, idehaza igény szerint meg lehet szerezni a végzettséget igazoló papírokat is, amelyek a későbbiekben fontosak lehetnek akár egy középvezetői megbízás elnyeréséhez.

Magyarország Müncheni Főkonzulátusa örömmel állt már második alkalommal is az ÉVOSZ rendelkezésére az Építőipari Hazahívó Program közös megrendezésére, hiszen a Főkonzulátus kiemelt szerepet tölt be Magyarország külképviseleteinek sorában. Köszönhető ez különösen a Bajorországgal fennálló kiváló politikai, gazdasági, és kulturális kapcsolatoknak, melyben jelentős szerepet játszik az itt élő magyar diaszpóra is. A Müncheni Főkonzulátus célja a politikai és kulturális kapcsolatok fejlesztésén túl, a gazdasági együttműködés további elmélyítése is, a Főkonzulátus olyan új területeken keresi a kapcsolódási pontokat a bajor partnerekkel, ahol e közreműködés nélkül nem, vagy csak nehezen születhetne együttműködési lehetőség a hazai cégek számára. Németország évek óta vitathatatlanul Magyarország első számú kereskedelmi partnere, Bajorország pedig még a német tartományok között is kiemelkedő helyet foglal el a gazdasági kapcsolatokban. A kereskedelmi volumen az elmúlt 10 évben csaknem megduplázódott és 2019-ben 14,75 milliárd eurós értékkel új rekordot ért el. Hazánk számos bajor vállalat számára jelent továbbra is stratégiai fontosságú helyszínt. A Németországból érkező beruházások 27,6 %-a származik bajor vállalatoktól, a kormányzati beruházásösztönző intézkedéseknek, a kedvező üzleti környezetnek, az országban tapasztalt biztonságnak, az e területen dolgozó munkatársaknak köszönhetően

Megállapodás a jövő évi minimálberről és a garantált bérminimumról

A minimálbér havi bruttó összege 200 ezer forintra emelkedik, a garantált bérminimumé pedig 260 ezerre 2022. január 1-től – többek között erről is megállapodtak a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának (VKF) tagjai – köztük az MGYOSZ képviselőjében dr. Rolek Ferenc.

A november 15-én aláírt, öt pontot tartalmazó megállapodás kitér arra is, hogy a szociális hozzájárulási adó mértéke 2022. január 1-től 13 százalékra csökken. Ugyanezen időponttól az 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulás megszűnik. A szakirányú oktatást, illetve a duális képzést végző gazdálkodók a jövő évben is a korábbi kedvezményekkel azonos kedvezményt érvényesíthetnek. A kisadózó vállalkozások tételes adója és a kisvállalati adó 10 százalékra mérséklődik. A felek ajánlasként megfogalmazták, hogy a versenyszférában a lehetőségek figyelembe vételével 2022-ben is tovább emelkedjen a bérek reálértéke. Minden vállalkozást annak saját üzleti, pénzügyi és bérpiaci helyzetének megfelelő, reálbér-emelésre ösztönöznek akként, hogy a megállapodásban meghatározott adócsökkentésekből származó megtakarításait béremlésre fordítsák.

A megállapodás ezen kívül rögzíti azt is, hogy 2022-ben is fennmarad a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII.22.) kormányrendeletben rögzített helyi iparüzési adókedvezmény.

A megállapodást 3 munkaadói szervezet – MGYOSZ, VOSZ, ÁFEOSZ-COOP Szövetség –, három munkavállalói érdekképviselő – LIGA Szakszervezet, Munkástanácsok Országos Szövetsége, Magyar Szakszervezeti Szövetség – képviselője írta alá, valamint kormány nevében a miniszterelnök. Orbán Viktor az aláírási ceremónián elmondta, hogy 2002 és 2010 között 2 százalékkal csökkent a minimálbér reálértéke Magyarországon, miközben a többi V4-es országban ugyanez a mutató plusz 30 százalék volt. Hangsúlyozta: 2010 után a legfontosabb feladat az volt, hogy szakítsanak az alacsony minimálbér gyakorlatával, segély helyett munkát kínáljanak, hogy mindenki, aki tud, dolgozhasson és a munkát ne csak erkölcsi, hanem anyagi értelemben is becsüljék meg. Elmondta: ennek a megközelítésnek a sikerét az bizonyítja, hogy

Fotó: MTI

az elmúlt 12 évben összesen 172 százalékos volt a minimálbér növekedése, ez a magyar szakszervezeti mozgalom legnagyobb sikere. Az, hogy mindenki dolgozhat, a munkaadók legnagyobb sikere és hogy közben a pénzügyek, az államháztartás rendben van, a kormány sikere – idézi az MTI a magyar miniszterelnök szavait. A munkaadók képviselőjében dr. Rolek Ferenc, az MGYOSZ alelnöke arról beszélt, hogy optimisták ezzel a megállapodással kapcsolatban, mert ez azt jelzi, hogy azzal számolnak, hogy folytatódik a gazdasági növekedés, és ki tudják gazdálkodni a növekvő béreket is.

A mostani megegyezést követően a felek megkezdik egy új – lehetőség szerint több évre szóló – megállapodás előkészítését, melynek részét képezi a kötelező bérminimumok megállapítására vonatkozó új módszertan kidolgozása is. A kormány pedig elkötelezett marad az élömunka közterheinek további csökkentése mellett a mindenkori termelékenység és versenyképesség, valamint a gazdasági növekedés függvényében, illetve a költségvetés teherbíró képességére tekintettel. A nehéz helyzetben lévő ágazatokat a kormány gazdaságpolitikája továbbra is kiemelten kezeli – olvasható a háromoldalú megállapodás végén.

Tanuljunk céget vezetni üzleti szupersztároktól

Örökérvényű bölcsesség, hogy tanulni a legjobbtól érdemes. Egy mai vezető számára ez különösen nehéz: olyan sokféle téren kell fejlesztenie a tudását, képességeit, tanulnia ehhez a legjobbtól. David M. Rubenstein, maga is kimagaslóan sikeres üzletember, cégvezető és üzleti gondolkodó, itt egy remek válogatással segít e tanulásban. A könyv a New York Times és a Wall Street Journal bestsellere, a Goodreads szerint „alapvető vezetői szabálykönyv”.

Ezeknek a ma is aktív embereknek a történetei nagyszerűen illusztrálják, miképp fejlődik valakiben a vezetői képesség egy egész pályafutáson, sőt életem át – idézet Rubenstein előszavából. Ő a világ egyik legnagyobb és legsikeresebb magántőke befektető cégcsoportjának társalapítója és társvezetője, amely ma világszerte 260 milliárd dollárt kezel, az ő vagyonát a Forbes 4,3 milliárd dollárra teszi. Magas üzleti, szakmai, akadémiai, filantróp és egyéb pozícióit egyszerűen nincs helyünk sorolni. Pályafutását, annak motivációját és tanulságait az előszavában összegzi.

Könyvét a kiadó így ajánlja: „Rubenstein a világ legjobb teljesítményt nyújtó vezetőit kérdezte arról, kik ők, és hogyan váltak sikeressé. (Nézve a névsort, Rubenstein-osztályú és kiemelkedően magas pozíciójú kérdező kell, hogy szóra bírja mindüket, az érdeklődőnek pedig e lista maga az álom. – OP) Könyve nélkülözhetetlen vezetői kézikönyv, benne a pénzügyi világ, az informatika, a szórakoztatóipar, a sport és az államigazgatás legnagyobb elméinek tanácsait gyűjti egybe.”

Íme két igazán mértékadó vélemény a könyvről: „Hihetetlenül szórakoztató könyv az élet egészen eltérő területein tevékenykedő vezetőkről. Dialógusaik frappánsan elevenítik meg élettörténetüket és azon vonásaikat, amelyek sikeressé tették őket. Rubenstein mindebből le tudja szűrni, mik azok a vezetői erények, amelyekben minden beszélgetőtársa osztozik. Ettől lesz e műve kivételesen hasznos és inspiráló könyv” – írta Robert M. Gates, az USA volt védelmi minisztere. „Napjaink rohanó, zűrzavaros világában kulcsfontosságúak a bölcs és hatékony vezetői tapasztalatok. Rubenstein egyedi betekintést nyújt abba, hogyan lesz valakiből legendás vezető” – mondja Sheryl Sandberg, a Facebook ügyvezető igazgatója. Véleményüket az teszi igazán hitelessé, hogy ők nem szerepelnek a könyvben, jóllehet ugyanúgy megérdemelnék.

David M. Rubenstein

MITŐL LESZEL JÓ VEZETŐ?

A világ legfontosabb cégvezetőinek, tulajdosainak és úttörő gondolkodóinak bölcsessége

21. Század Kiadó, 2021

Rubenstein a bemutatottakat kategóriákba sorolja: • Jövőbe látók • Építők • Szemléletformálók • Parancsnokok • Döntéshozók • Művészek és mesterek.

Kis ízelítő e különleges szupersztárparádé névsorából, a kevésbé ismertek közül, egy-egy idézettel tőlük/róluk:

- Phil Knight (Nike társalapító): „Lényegében egy marketingcég vagyunk, és ezen belül a termékünk a legjobb reklámunk.”
- Robert F. Smith: „Jelenleg és valószínűleg mindörökké a leggazdagabb afroamerikai, kizárólag a maga erejéből a magasba emelkedett üzleti vezéregyéniség, aki a világ egyik legsikeresebb és agyonmagasztalt, főként vállalati szoftverfejlesztő cégekre szakosodott magán-rtékpapírkereskedő vállalkozását építette fel.”
- Ginni Rometty (Az IBM korábbi felügyelőbizottsági elnöke és elnök-vezérigazgatója): „Sokan kérdezték, mit keresek az emberekben, amikor új munkatársakat interjúvolok. Mindig ugyanazt felelem: azt figyelem, mennyire érdeklődök.”
- Indra Nooyi (A PepsiCo korábbi elnök-vezérigazgatója): „Az utóbbi hét évben egyre bonyolultabbá vált egy óriásvállalat vezetése, mert az embernek értenie kell a külpolitikához és az informatikához is, és képesnek kell lennie arra,

hogy szót értsen a saját cége futószalagnál dolgozó munkásaival éppúgy, mint a világ politikai vezetőivel.”

- Yo Yo Ma (Csellóművész, világpolgár, az Elnöki Szabadság Érdemrend kitüntetés birtokosa): „Az élő előadás valójában a közönséggel való egyesülés. Ha már időt áldozunk egymásra, tegyük róla, hogy értelme legyen. Mert ha akár a közönség, akár én holnapra már nem is emlékszünk rá, hogy ma mi történt, akkor mi értelme az egésznek?”.

Dr. Osman Péter